

Sámi
allaskuvla

Fágaplána

Fágadidaktihkalaš čieknudeapmi sámegielas – joatkkaohppun vuodđoskuvlaoahpaheddjiide

VSÁM-6101

15 oahppočuoggá

1. Oahpu namma

Sámegillii:	Fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi sámegiela – joatkkaoahppun vuodđoskuvlaoahpaheddjiide
Dárogillii:	Fagdidaktisk spesialisering i samisk – videreutdanning for grunnskolelærere
Eanjalasgillii:	Subject specific didactics in Sámi language – Continuing Education for Primary and Lower Secondary School Teachers

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda:	VSÁM-6101
Dássi:	Joatkkaoahppu, masterdássi
Viidodat:	15 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel:	1
Oahpu lágideapmi:	Neahttadoarjjaoahpahuš: Oahpus leat sihke fysalaš deaivvadeamit Sámi allaskuvllas ja neahttaoahpahuš. Fysalaš deaivvademiid ii leat vejolaš čuovvut neahta bokte.
Fágalaš latnjalasvuohta:	Oahppu vástida fágalaččat V5SAM-3101 Fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi-fága, mii lea oassin Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahki masterprográmmas.

3. Oahpu gullelašvuohta

Fága fálojuvvo joatkkaoahppun vuodđoskuvlaoahpaheddjiide. VSAM-3101 ja VSÁM-6101 fágat hukseba V5SAM-1100 Giella ja teakstakultuvrrat skuvllas, V5SAM-1101 Lohkama, čállima ja njálmmalaš gálggaid ovdánahttin ja V5SAM-2100 Giellavariašuvnnat servodagas fágaide.

4. Sisabeassangáibádusat

- Čadahuvvon oahpaheaddjeoahppu mii addá gelbbolašvuođa oahpahit vuodđoskuvllas.
- Unnimusat 60 oč sámegiella oassin oahpaheaddjeoahpus dahje 60 oč sámegiella sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bacheloroahpus dahje vástideaddji oahpus.

5. Oahpahuš- ja eksámengiella

Davvisámegiella.

6. Sisdoallu

Oahppoovttadaga ulbmilin lea, ahte studeanta vállje fáttá mas guorahallá ja čiekŋuda sámegielfága fágadidaktihkas. Čiekŋudeapmi sáhtá fátmastit earret eará giellaoahppafáttáid ja oahpahušvugiid, maid bokte oahpaha vuosttaš- ja nubbigiela máhtu ja dáidduid. Čiekŋudeapmi sáhtá fátmastit lohkan- ja

čállinoahpahusa oahpahusvugiid. Dahje čiekŋudeapmi sáhtta deattuhit girjjálašvuodafáttáid ja girjjálašvuoda geavaheami oahpahas. Studeanta oahpásnuvva riikkagielat ja riikkaidgaskasaš girjjálašvuhtii.

Studeanta čiekŋuda ja heiveha dieđus máŋggagielat ja eatnigielat ohppiid oahpaheamis. Studeanttat hárjehallet dan, mot váldit vuhtii ja heivehit oahpahas ohppiid lohkan- ja čállinmáhtu vuodul.

Dán oahppoovttadagas leat golbma oasi, main leat čuovvovaš fáttát:

1. Giella (5 oč)

- Guovddáš dutkanteorijjat gielladieđalaš dutkamis
- Dássemolsašuddan
- Possessiivasuffiksa
- Resiprohkapronomenat
- Kongrueansa
- Giellagáhtten
- Ohppiid feaillat čállosiin
- Studeantta iežas čállima ovdáneami dárkun

2. Lohkan ja čállin (5 oč)

- Guovddáš dutkanteorijjat ja -metodat lohkan- ja čállinoahpahas
- Unnitlogugiela giellaoččodeapmi
- Máŋggagielat lohkan- ja čállinoahpahas
 - Eatnigiela lohkan- ja čállinoahpahas
 - L2-gielat lohkan- ja čállinoahpahas
- Ohppiid čállosiid árvoštallan ja divvun
- Giellamolsun

3. Girjjálašvuolta (5 oč)

- Guovddáš dutkanteorijjat girjjálašvuoda dutkamis
- Eamiálbmotgirjjálašvuolta
- Čáppagirjjálašvuolta

7. Oahppanjoksoset

Studeanta olaha čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanttas lea

- vuđolaš ja čiekŋalis diehtu fágadidaktihkalaš dutkama guovddáš fáttáin sihke gielas ja girjjálašvuodas
- dárkilis diehtu fágadidaktihkalaš dutkanbargguin ja -bohtosiin iežas välljen suorggis (gielladieđalaš dahje girjjálašvuodadieđalaš välljenfáddá)
- dárkilis diehtu vuosttašgielat sáme-gielat ohppiid gielalaš ovdáneamis, ja guovddáš dutkanbargguin ja -bohtosiin dan suorggis

- dárkilis diehtu iešguđetlágan guovtte- ja máŋggagielatvuoda birra ja guovddáš dutkanbargguin ja – bohtosiin dan suorggis
- dárkilis diehtu guovtte- ja máŋggagielat ohppiid giellaočcodeami ja giellaovdáneami birra ja guovddáš dutkanbargguin ja –bohtosiin dan suorggis
- diehtu guovddáš dutkanteoriijaid ja –metodaidd birra sámegeala giella- ja girjjálašvuodaoahpahusas sihke lohkan- ja čállinoahppamis
- vuđolaš ja čiekŋalis diehtu gielladikšumis ja teakstaoahpas ja dan suorggi didaktihkas

Máhttu:

Studeanta

- hálddaša iešguđetlágan fágadidaktihkalaš lahkonaŋvugiid ja oahpahusa bargovugiid giella- ja girjjálašvuodaoahpahusas
- hálddaša guovtte- ja máŋggagielat ohppiid giellaočcodeami ja gielalaš ovdáneami kártema ja analyserema ja máhtta lágidit doaimmaid maid bokte nanne ohppiid gielalaš ovdáneami
- hálddaša earenoamážit fágadidaktihkalaš lahkoneami ja oahpahasdoaimmaid heiveheami iežas välljen čiekŋudansuorggis (gielladieđalaš dahje girjjálašvuodadieđalaš välljenfáddá)
- máhtta oahppooŋttadahkii gullevaš oktagaslaš bargui hábmēt áigeŋuovdilis dutkančuolmma ja guorahallat dutkančuolmma fágadidaktihkalaš perspektiivvas
- máhtta välljet áigeŋuovdilis lohkanmeari iežas oktagaslaš bargui
- máhtta analyseret eatnigielat ja L2-gielat sámegeala oahpahusa didáktalaš čovdosiid

Oppalaš gelbbolašvuohhta:

Studeanta

- máhtta atnit ávkin fágalaš ja fágadidaktihkalaš dutkanbohtosiid oktagaslaš barggu čállimis
- máhtta atnit ávkin sihke fágalaš ja fágadidaktihkalaš dutkanbohtosiid giella- ja girjjálašvuodafáttáid oahpaheamis (go studeanta lea välljen gielladieđalaš dahje girjjálašvuodadieđalaš välljenfága, de deattuhuvvo fágalaš/fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi välljejuvvon fáttás)
- dovda dárkilit giellaovdáneami ja giellaočcodeami, earenoamážit guovtte- ja máŋggagielat ohppiid ektui ja máhtta lágidit heivehuvvon ja áigeŋuovdilis oahpahusa giella- ja girjjálašvuodafáttáin (go studeanta lea välljen gielladieđalaš dahje girjjálašvuodadieđalaš välljenfága, de deattuhuvvo fágalaš/fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi välljejuvvon fáttás)
- máhtta geavahit iežas fágasuorggi dieđuid ja máhtuid ođđa fágaosiin ja máhtta čadahit máŋggabealálaš bargguid ja prošeavttaid, maid bokte ovdánahtta fágalaš ja pedagogalaš ođasteami skuvllas

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Oahpahan- ja bargovuogit leat ee. logaldallamat, seminárat, digitála luohkkálatnjoahpahas, joavkobarggut, hárjehusat, čálalaš barggut, ságastallamat, njálmmálaš ovdanbuktimat, vásáhusaid bokte oahppan ja reflekšuvnmat. Bagadallan lea čadnon namuhuvvon oahppanvugiide. Studeantta iežas bargu lea guovddážiis oahppamis. Oahppanvugiide gullá maid ahte studeanttat ožžot ja barget hárjehusbargguid oahpahusas.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Čuovvovaš gáibádusat leat eaktun beassat eksámenii:

1. Oassálastit 80% lágiduvvon oahpahussii deaivvademiin ja neahttaoahpahusas.
2. Studeantta iešheanalis oktagaslaš bargu. Studeanta vällje bargui fáttá (gielas, lohkamis/čállimis dahje girjjálašvuodas) ja dasa heivvolaš lohkanmeari. Fágaoahpaheaddji dohkkeha fáttá ja lohkanmeari. Studeanta čállá čálloša, guhkkodat lea 5-6 siiddu. Studeanta ovdanbuktá čálloša oktasaš semináras. Bagadallan lea oktagaslaš barggu oassin.
3. Studeanta galgá kommenteret unnimustá guovtti mielstudeantta ovdanbuktima.

Barggut árvvoštallojit dohkálaš/ii dohkálaš.

10. Eksámen

Oktagaslaš ruovttueksámen (10–15 siiddu), mas studeanta bargá viidáset geatnegahtton bargguin.

Árvvoštallan ECTS-vuogádaga mielde: Árvosánit A–F.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohhta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.